

Geloofsontmoetingen

Gemeente kring
Vergader opening
Regio ontmoeting

Thema

Wil de echte Vrije Evangelische Gemeente opstaan?

Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland

Voorwoord

Sinds een paar jaar is de bondsgemeenschap bezig met het herijken en reorganiseren van de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten. Eén van de onmisbare onderdelen bij die revitalisering is het voeren van een geloofsgesprek.

Hierbij vindt u materiaal voor een bijeenkomst in de gemeente, als opening van een vergadering of voor een regionale ontmoeting. Het is bedoeld om de geloofsontmoeting te stimuleren.

Doel van geloofsontmoeting is met elkaar praten en bezig zijn (als verschillende gemeenten) over ons geloven. De zaken waarin we elkaar herkennen, de zaken waarin we van elkaar verschillen, maar altijd met de bedoeling om elkaar beter te leren kennen. Een geloofsontmoeting zal geen meetlat aanleggen.

We bedanken Wiebe Akse, Han Oost, ds. Dineke Spee en ds. Sjoerd van de Velde, die de basis voor dit materiaal hebben gelegd.

We wensen u een goede en gezegende ontmoeting!

Juni 2015

Werkgroep geloofsgesprekken

Wij stellen het op prijs indien u eventuele ervaringen met dit materiaal, op- of aanmerkingen, suggesties en ideeën mailt aan geloofsontmoeting@bondveg.nl

Toelichting bij het thema ‘Wil de echte Vrije Evangelische Gemeente opstaan?’

Inleiding

Met dit thema wordt de mogelijkheid geboden om op een andere manier te spreken over wat je in het geloven raakt. Als je het niet zo makkelijk vindt om over je geloof te spreken, kun je misschien wel met elkaar delen waarom wij Vrij Evangelisch zijn. En dan spreken we toch over ons geloof!

Materiaal

Zorg ervoor dat u voldoende materiaal heeft: Bijbel, zangbundel, A4 met teksten, flap met viltstift.

Ook is het handig om door middel van een beamer te kunnen projecteren.

Vorbereiding deelnemers

Bij de uitnodiging voor de bijeenkomst wordt aan de deelnemers gevraagd om een voorwerp mee te nemen wat voor hen iets betekent over hun Vrij Evangelisch zijn. Je kunt het zo gek niet bedenken, als het maar iets is wat voor de deelnemer tot uitdrukking brengt: ‘en daarom ben ik lid van een Vrije Evangelische Gemeente’. Misschien een gedicht, Bijbeltekst, liedbundel, foto van een VEG-activiteit, etc.

Vorbereiding van de bijeenkomst

Het materiaal biedt volop keuzemogelijkheden. Je kunt je beperken tot een inspirerende opening van een bijeenkomst of een volledige themabijeenkomst. Daarnaast zijn er ook verwerkingsmogelijkheden. Ook zou je bij de voorbereiding kunnen kiezen om iemand of meerderen (kort) te laten vertellen over de historie van de gemeente(n).

Indien er veel aanwezigen zijn, kan je ervoor kiezen om het onderdeel delen in kleine groepen te doen. Dat biedt de mogelijkheid, dat iedereen aan bod komt.

Luisteren voorop

Praat met elkaar door over de gestelde vragen. Het gaat om het gesprek, en het gaat erom naar elkaar te luisteren. Niet alle vragen en suggesties hoeven aan de orde te komen.

Tot slot

We wijzen u graag de gratis publicatie “Algemene informatie en tips voor gespreksleiders”. Deze is te vinden op de website www.bondveg.nl

Wil de echte Vrije Evangelische Gemeente opstaan?

Starten

Er zijn diverse mogelijkheden om de bijeenkomsten te starten. We geven een aantal suggesties, die ook prima te combineren zijn:

1. Een ijsbreker: eensgezinwoning – eengezinswoning, wat is het nu? Laat de deelnemers er even over in gesprek gaan.
2. Lees bijvoorbeeld 1 Korinthiërs 3:1-17, 1 Korinthiërs 12:21-27 of Efeziërs 3:14-4:7.
3. Met elkaar een lied zingen. Bijvoorbeeld
 - a. Liedboek 2013: 969 (In Christus is noch west noch oost)
 - b. Liedboek 1973: gez. 307 (Vergeef, o Heer, dat duizendvoud ons stem en steen gescheiden houdt)
 - c. Johannes de Heer 781 (Maranatha! was eens 't wachtwoord)
 - d. Johannes de Heer 838 (Wij hebben de verlossing)
 - e. Johannes de Heer 98 (Samen in de naam van Jezus)
 - f. Opwekking 249 (Heer, wat een voorrecht)
 - g. Opwekking 378 (Ik wil jou van harte dienen)
 - h. Psalm 133 (Zie toch hoe goed, hoe lieflijk is 't dat zonen van 't zelfde huis als broeders samenwonen)
4. Lees het volgende verhaal (over openstaan voor het geloofsinstituut van anderen):
Een man maakte een lange reis door de woestijn. Daar bezocht hij een oosters-orthodox klooster. De man was zelf anglicaan. In de ogen van de oosters-orthodoxen is dat eigenlijk een ketter. Niettemin werd hij door de gastenpater hartelijk verwelkomd. Hij kreeg thee en iets te eten. De man verbaasde zich over de vriendelijkheid omdat hij wel wist hoe de ander over hem zou denken. Maar de gastenpater antwoordde: Meneer, we behandelen altijd iedere gast als een engel – je weet maar nooit!

Informereren

De volgende suggestie biedt de mogelijkheid om wat kennis te delen.

Laat een deskundige (de predikant of bijv. een gemeentelid met kennis van de historie) uitleg geven over de (ontstaans)geschiedenis van de gemeente en haar stadia en ontwikkelingen tot wie ze nu is. Duidelijk zal worden dat de identiteit en cultuur van een gemeente ontwikkelt en meebeweegt met haar plaatselijke context, en veeleer een dynamisch groeiproces dan iets statisch.

Bij een regio-ontmoeting zou je ervoor kunnen kiezen om meerderen (kort) te laten vertellen over de historie van de eigen gemeente.

Delen

Het onderwerp van deze bijeenkomst is: *wat is een echte Vrije Evangelische Gemeente?*

In de afgelopen jaren is er op bondsvergaderingen en tijdens regio-bijeenkomsten vaak gesproken over wat 'vrij-evangelisch' is. Is het de *organisatie* (van vrije, zelfstandige gemeenten) die ons identiteit geeft? Is het gegeven dat we geen vaste *geloofsbelijdenis* hebben deel van onze identiteit? Is het een bepaalde *geloofsinhoud* die ons identiteit geeft, de maranathagedachte, Jezus als onze persoonlijke Verlosser, of de diaconale en zendingsopdracht van de gemeente?

- Laat de aanwezigen zich aan elkaar voorstellen met hun naam en de V.E.G. waartoe ze behoren. Laat ieder ook vertellen of ze 'van huis uit' tot een vrije evangelische gemeente behoren. Van welke kerk kom je? Waarom heb je voor de V.E.G. gekozen? En als je een 'echte' bent: waarom ben je in de V.E.G. gebleven? Kunt u in één woord aangeven wat je zo aantrekkelijk vindt in een V.E.G.? Indien de deelnemers een 'voorwerp' hebben meegenomen dat voor hen iets zegt over Vrij Evangelisch zijn, kunnen ze aan de hand daarvan iets persoonlijks delen.

De gespreksleider inventariseert welke aspecten van vrij evangelisch gemeente-zijn naar voren worden gebracht, wat mensen aanspreekt aan het vrij evangelisch zijn, en noteert die op een flipover. Geef kort de gelegenheid om te reageren op elkaar.

Trek ongeveer 45 minuten uit voor dit rondje, afhankelijk van het aantal aanwezigen. Als er veel mensen zijn, kun je ook meerdere kringen maken.

Verdiepen

De gespreksleider deelt vervolgens een A4 uit met daarop enkele citaten uit 'Pennenvruchten'. In dit deel vertelt Leo Mietus over de tijd en de sfeer waarin de Beginselen ontstonden. Geef de gelegenheid om het citaat te lezen of lees het hardop voor.

'In onze westerse cultuur wordt sinds de Hervorming het uitgangspunt steeds meer in het individu genomen. De mens persoonlijk wenst, kiest, wil, denkt, gaat enz. Wij herkennen dat in onszelf en in anderen om ons heen. Die sterke nadruk op individualiteit heeft ook een keerzijde. Wij zijn in de wereld nooit alleen. Altijd is er ook de ander, zijn er anderen. Daarom sluiten we 'contracten': op allerlei terrein spreken we spelregels af, bijvoorbeeld in onze grondwet, en in allerlei soorten van akten en reglementen.

In onze congregationalistische kerkvorm herkennen wij veel van dit denken. Wij leggen de nadruk op persoonlijk geloof, maar kunnen elkaar daarbij niet missen. Luisterend naar elkaar en naar de Levende Heer maken we afspraken over hoe we samen aan ons geloven vorm kunnen geven. Zo zijn wij herkenbaar als VEG van X met eigen opgestelde regels en een eigen cultuur. De VEG van Y of van Z hebben een andere, maar ook een eigen sfeer en eigen cultuur, met eigen afspraken, een eigen contract. Dit is kenmerkend voor congregationalistische gemeenten. En al die verschillende VEG-n, die samen onze Bond vormen, hebben onderling ook weer afspraken gemaakt. Hoe verschillend we ook zijn: het is de levende Heer die ons met elkaar verbindt en in wie wij elkaar herkennen. Zoals Hij dat ook doet binnen de wereldwijde oecumene.'

(Uit: Pennenvruchten, bijdragen voor geloofsontmoeting in Vrije Evangelische Gemeenten, Brochurereeks nr. 41, 2014, Theo L. Hetteema en Leo Mietus. Verkrijgbaar bij het Bondsbureau).

Na het lezen van het citaat is er gelegenheid om verheldering te vragen.

Als het citaat duidelijk is, wordt aan de aanwezigen gevraagd:

- Klopt dit met wat u verwacht of verwachtte van een V.E.G.?
- Op welke punten wel, op welke punten niet? (denk aan de nadruk op het individu, het persoonlijk geloof, de eigen contracten en afspraken, de lat-relatie en de onderlinge verbondenheid, en aan de vraag of je voor elkaar wilt instaan binnen deze relatie).

Sluit af met de conclusie: wellicht hoe veelkleurig het geheel is.

Aan de slag

Geloven is ook doen. Hierbij een aantal mogelijkheden, om met het thema verder te gaan.

1. Eensgezinwoning – eengezinswoning, zijn we er al uit?
Organiseer een themadienst rondom het thema *‘Eensgezinwoning ... of eengezinwoning?!’* De volgende tekst kan daarbij als leidraad dienen.
Wij zijn als Vrije Evangelische Bondsgemeenschap een gezin, een huisgezin van de levende God. En zoals we het bij ons thuis niet altijd met elkaar eens zijn, zijn we toch één gezin. Wij zijn ‘één gezin’, één, niet altijd een ‘eensgezin’. We zijn het niet altijd ‘eens’: aan de eettafel lusten we niet allemaal stampot andijvie, is er discussie over huiswerk, zakgeldbesteding, tv-programma’s, computer- en smartphone gebruik en bedtijden, maar ... wij zijn wel ‘één’. Paulus roept ons niet op om het over allerlei zaken met elkaar precies ééns te zijn, maar om als gemeente één te zijn. Één zijn zonder eensheid te zoeken. We mogen zoeken naar eenheid in kernzaken en elkaar respecteren als het gaat om bijzaken. *In necessariis unitas, in non necessariis (dubiis) libertas, in utrisque caritas = eenheid in het nodige, vrijheid in het niet nodige (dat wat onzeker of twijfelachtig is), in beide de liefde...* Wanneer Paulus in Efeziërs 4 spreekt over eenheid, bedoelt hij daarmee geen eensheid. Eénheid is niet hetzelfde als eensheid.
2. Als het een regio ontmoeting is geweest, zou een volgende regio ontmoeting kunnen voortborduren op deze, met als thema: *‘vijf vingers van de Vrije Evangelische Gemeenten’*. Vanuit elke gemeente zou iemand of een aantal mensen een van de vijf vingers kunnen toelichten. U vindt de 5 vingers als beschrijving van 5 Vrije Evangelische kenmerken hieronder als bijlage 1.
3. Wilt u meer weten over de identiteit van de Bondsgemeenten, de stichters of over de Beginselen? Over de overeenkomsten en verschillen van Vrije Evangelische Gemeenten binnen het grote kleurenpallet van kerkelijk Nederland. De doop, oecumene, het congregationalistisch gemeentemodel, missionair gemeentezijn in een geseclariseerde context, het Seminarium kan u bij o.m. deze thema’s helpen, met adviezen om verder te lezen of met een persoonlijk (regionaal) bezoek!
4. Er is in de achter ons liggende jaren heel wat materiaal verschenen over de eigen identiteit, met name in de Brochurereeks van de Bond. Bijvoorbeeld:
 - a. *Een levende gemeenschap*, Sjoerd van de Velde, Gerard van de Wetering, Sonja van Kooten-Tönjes, Hedy Cappon, Bouke van Brug, Leo Mietus, Bert Louwerse
 - b. *Jan de Liefde*, Luut van Kooten
 - c. *Een moeder en een vader en hoe het met de kinderen verder is gegaan*, Leo Mietus
 - d. *Onze Beginselen* – teksten rond de oprichting van de Bond van Vrije Evangelische gemeenten in Nederland (1881), Leo Mietus

Suggesties voor de afsluiting

- Bid voor elkaar en dank de Ene Heer Jezus dat wij mogen wonen in het huisgezin van de levende God, dat wij broers en zussen mogen zijn en kinderen van Eén God en Vader.
- Om voor te lezen of samen te zingen Lied 825 uit de bundel Johannes de Heer:
 1. Eén Vader, die ons noemt Zijn kind.
Eén Zoon, die ons zo teer bemint.
Eén Geest, die ons door ’t leven leidt,
één lichaam, dat Zijn licht verspreidt.

2. Eén Trooster, die geen wezen laat.
Eén Bruigom, die te komen staat.
Eén Bron, die onze ziel verkwikt.
Eén God, die al ons lot beschikt.
3. Eén Koning, die het al regeert,
één Meester, die Zijn wil ons leert,
één Tempel, waar w' een steen van zijn.
Eén aan de dis van brood en wijn.
4. Eén kruis, waar God verzoening wrocht,
één Heiland, die met bloed ons kocht,
één stad, waar 't moede oog naar staart,
één erfenis voor ons bewaard.
5. Eén Woord van God, geïnspireerd,
één waarheid, die ons 't goede leert,
één fundament in Jezus' bloed,
één vrede voor 't onrust gemoed.
6. Eén hemel, die ons allen trekt,
één taak, die ons tot arbeid wekt,
één in de liefde voor de Heer,
één in het loflied tot Zijn eer.
7. Eén met die ons zijn voorgegaan,
één met die in de strijd nog staan,
één in het dragen van Zijn kruis,
één op de weg naar 't Vaderhuis.
8. Eén in 't doel, één Heer, één doop,
één levensdoel, één zaal'ge hoop,
één in het bloed op Golgotha.
Lof zij de Heer, Halleluja!

Bijlage 1 - Vijf vingers van de Vrije Evangelische Gemeenten (overgenomen van site VEG Utrecht)

Wie zijn wij?

In het midden van de 19e eeuw ontstaan Vrije Evangelische Gemeenten. Daarbij spelen een aantal factoren een rol: men wilde meer aandacht geven aan zending, zich verzetten tegen de overheidsbemoeienis met de kerk en men was bang voor vrijzinnige invloeden in de kerk. In 1881 verenigen vijf gemeenten zich in een Bond. Zij kiezen een logo en verwerken er de ICHTUS-belijdenis in: Jezus Christus, Zoon van God, Redder.

De Vrije Evangelische Gemeenten kenmerken zich door de volgende vijf punten, die als vingers van één hand bij elkaar horen.

1. Op jezelf. Niet in je eentje Vrije Evangelische Gemeenten hechten waarde aan de plaatselijke gemeente. Daar klopt het hart van de kerk. Je eigen directe omgeving is de eerst aangewezen plek om je in te zetten voor Gods Koninkrijk. Maar we hebben afgesproken dat we een aantal dingen samen doen, want zonder de ander zijn we niet compleet. We leren van elkaar, we doen dingen samen: zaken als zending en diaconaat, de kerkelijke opleiding, toerusting en de zorg voor voorgangers. Want we zijn wel op onszelf, maar we doen het niet in ons eentje.

2. Als je lid wordt, is het ook jouw gemeente Het gaat in de gemeente om een persoonlijk geloof. Je wordt dus niet vanzelfsprekend lid van een gemeente. Nadat je als kind bent gedoopt, komt er een moment waarop je, geraakt door het evangelie van Jezus Christus, zelf kiest of je bij de gemeente wilt horen. Je belijdt je geloof in God. Omdat Jezus het Hoofd van de gemeente is, is de band met de gemeente er ook één van persoonlijke verantwoordelijkheid. De gemeente is bedoeld als gemeenschap die je daarin bemoedigt en ondersteunt. Je brengt er je eigen gaven en talenten in. Zo draag je bij aan de veelkleurigheid in de gemeente die een afspiegeling is van de veelkleurigheid van God zelf.

3. Iedereen is evenveel waard, God roept ieder mens op om het geloof om te zetten in dagelijks handelen. Rang, stand of afkomst spelen niet mee in de gemeente als het gaat om het werk dat we namens God doen. Onze huidskleur is niet bepalend en vrouwen en mannen zijn gelijkwaardig. Daarbij is iedereen even belangrijk: we gaan uit van het algemeen priesterschap van gelovigen. Voor bepaalde ambten (en functies) worden mensen uit het midden van de gemeente gekozen. Wij kennen twee speciale vormen van het algemeen priesterschap: ouderling en diaken. De uitoefening van het ambt is gebonden aan de gemeente en vindt ook plaats onder verantwoordelijkheid van die gemeente. Predikanten mogen sacramenten bedienen in alle gemeenten.

4. Iedere dag opnieuw bedenken wat je geloof betekent Geloven is bewegen. Waar je bent en wanneer je leeft, kleurt je geloof. Daarom is iedere geloofsbelijdenis een momentopname. Een geschreven geloofsbelijdenis heeft nooit het laatste woord. God leidt ons door de Geest telkens weer tot nieuwe vormen van belijden. De bijbel daagt je uit iedere dag opnieuw te bedenken wat je geloof betekent. Zo kun je ook steeds rekening houden met wat God in de toekomst van jou verwacht en wat wij in de toekomst van God kunnen verwachten.

5. Kerk zijn doe je samen Gelukkig hang het niet alleen van de Vrije Evangelische Gemeenten af. Op heel veel plaatsen in de wereld zijn geloofsgemeenschappen en kerken bezig om het evangelie zichtbaar te maken. Gemeenten en kerken hebben elkaar nodig. Het werkveld is te groot en te

veelzijdig om alleen te bearbeiten. Dat geldt niet alleen plaatselijk, maar ook landelijk en internationaal. We hebben de wereld tot woning en we wonen er niet alleen. Kerk zijn doe je samen.

6. Tot slot..... We noemen ons "Vrije Evangelische Gemeente ". Samen met een 32-tal andere gemeenten in ons land vormen wij de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland.

"*Vrije*" in onze naam wil zeggen dat wij een plaatselijke en zelfstandige gemeente zijn. Wij hebben de vrijheid zelf ons gemeente zijn vorm te geven. Onze leden hebben een grote verantwoordelijkheid voor het functioneren van de gemeente.

"*Evangelische*" in onze naam wil zeggen, dat wij geloven in het evangelie zoals dat vanuit de bijbel tot ons komt. Wij proberen daar naar te leven en we proberen het evangelie in woord en in daad zichtbaar te maken in deze wereld.

"*Gemeente*" in onze naam wil zeggen dat we ons met elkaar inzetten voor het vorm geven van de bijbelse boodschap. Zowel in de Bond als in de gemeente proberen we elkaar in onze waarde te laten en elkaar geen uniforme geloofsbeleving op te leggen.

Als gemeente leggen we de nadruk op:

- persoonlijk geloof van de leden
- plaatselijke gemeente als hart van de kerk
- zending en diaconaat

Bijlage 2 – ‘Pennenvruchten’

‘In onze westerse cultuur wordt sinds de Hervorming het uitgangspunt steeds meer in het individu genomen. De mens persoonlijk wenst, kiest, wil, denkt, gaat enz. Wij herkennen dat in onszelf en in anderen om ons heen. Die sterke nadruk op individualiteit heeft ook een keerzijde. Wij zijn in de wereld nooit alleen. Altijd is er ook de ander, zijn er anderen. Daarom sluiten we ‘contracten’: op allerlei terrein spreken we spelregels af, bijvoorbeeld in onze grondwet, en in allerlei soorten van akten en reglementen. In onze congregationalistische kerkvorm herkennen wij veel van dit denken. Wij leggen de nadruk op persoonlijk geloof, maar kunnen elkaar daarbij niet missen. Luisterend naar elkaar en naar de Levende Heer maken we afspraken over hoe we samen aan ons geloven vorm kunnen geven. Zo zijn wij herkenbaar als VEG van X met eigen opgestelde regels en een eigen cultuur. De VEG van Y of van Z hebben een andere, maar ook een eigen sfeer en eigen cultuur, met eigen afspraken, een eigen contract. Dit is kenmerkend voor congregationalistische gemeenten. En al die verschillende VEG-n, die samen onze Bond vormen, hebben onderling ook weer afspraken gemaakt. Hoe verschillend we ook zijn: het is de levende Heer die ons met elkaar verbindt en in wie wij elkaar herkennen. Zoals Hij dat ook doet binnen de wereldwijde oecumene.’

(Uit: Pennenvruchten, bijdragen voor geloofsontmoeting in Vrije Evangelische Gemeenten, Brochurereeks nr. 41, 2014, Theo L. Hetteema en Leo Mietus. Verkrijgbaar bij het Bondsbureau).